

หลักสูตร: Data to Decision

(Data-Driven Decision Making for Business)

รหัสหลักสูตร: F02-D2D

บทนำ (Introduction)

ทุกหน่วยงานมีข้อมูลมากกว่าที่เคยมี รายงานถูกส่งขึ้นไปทุกเดือนไม่ต่ำกว่าสิบหน้า แต่พอผู้บริหารถามว่าตกลงเดือนนี้เราควรตัดสินใจเรื่องอะไร กลับไม่มีใครตอบได้ภายในสามสิบวินาที ปัญหาไม่ได้อยู่ที่ข้อมูลไม่พอ แต่อยู่ที่ข้อมูลยังไม่ถูกแปลงเป็นคำตอบ

ช่องว่างที่แท้จริงอยู่ระหว่างคำว่า รายงาน กับคำว่า การตัดสินใจ หลักสูตรนี้จึงเดินครบเส้นทาง Data → Analysis → Insight → Decision → Action ภายในหนึ่งวัน ด้วยกรอบการทำงาน 5D คือ Define, Discover, Diagnose, Decide และ Deploy ที่ใช้ซ้ำได้กับโจทย์ของทุกหน่วยงาน

จุดยืนของหลักสูตรนี้คือ ไม่ได้สอนให้รู้จักเครื่องมือให้มากที่สุด แต่สอนให้รู้ว่าเมื่อไรควรใช้เครื่องมืออะไร และจะนำผลวิเคราะห์ไปสู่การตัดสินใจอย่างไร ผู้เรียนจึงไม่ต้องเขียนโค้ดและไม่ต้องมีพื้นฐานสถิติมาก่อน

วัตถุประสงค์ (Learning Objectives)

- **Business Question:** เพื่อให้ตั้งคำถามทางธุรกิจจากปัญหาจริงได้ถูกต้อง ก่อนจะลงมือหาข้อมูล
- **Right Data, Right Technique:** เพื่อให้เลือกข้อมูลและเทคนิควิเคราะห์ให้เหมาะกับโจทย์ ไม่ใช่เลือกตามเครื่องมือที่ถนัด
- **Pattern และ Insight:** เพื่อให้วิเคราะห์รูปแบบของข้อมูลและค้นหา Insight ที่นำไปใช้ได้จริง
- **Finding vs Insight vs Root Cause:** เพื่อให้แยกสิ่งที่ข้อมูลบอก ออกจากความหมายของมัน และออกจากสาเหตุที่แท้จริง
- **Decision:** เพื่อให้เปลี่ยนผลวิเคราะห์เป็นการตัดสินใจทางธุรกิจที่มีเหตุผลรองรับ
- **Communication:** เพื่อให้สื่อสารข้อเสนอและแผนลงมือ จนได้รับการอนุมัติจากผู้บริหาร

กลุ่มเป้าหมาย (Target Participants)

ผู้จัดการและหัวหน้างานทุกสายงานที่ต้องรายงานผลและตัดสินใจด้วยข้อมูล, ฝ่ายจัดซื้อและซัพพลายเชน, ฝ่ายวางแผนการผลิตและคลังสินค้า, ฝ่ายขายและการตลาด, ฝ่ายบัญชีและการเงิน, ฝ่ายทรัพยากรบุคคล, ผู้ดูแลงาน BI และรายงานขององค์กร รวมถึงผู้บริหารที่ต้องใช้ข้อมูลตัดสินใจ

หลักสูตรนี้เป็นวิธีคิดที่ใช้ได้กับข้อมูลของทุกหน่วยงานกรณีศึกษาเป็นโจทย์จากงานซัพพลายเชนเป็นหลัก เพราะเป็นข้อมูลที่จับต้องได้เห็นผลเป็นตัวเลขชัดเจนที่สุด แต่กรอบการทำงานทั้งหมดย้ายไปใช้กับข้อมูลของฝ่ายอื่นได้ทันที

ความรู้พื้นฐานที่ควรมี: ไม่ต้องเขียนโค้ดและไม่ต้องมีพื้นฐานสถิติมาก่อน ขอเพียงใช้ Microsoft Excel ในระดับพื้นฐานได้ ผู้เรียนที่นำชุดข้อมูลจริงของหน่วยงานตนเองติดมาด้วย จะได้ประโยชน์จาก Workshop สูงที่สุด

บรรยายโดย (Lead Instructor)

อ.ศุภโชค โชติสถิตกุล

ประสบการณ์กว่า 20 ปี ในงาน Procurement, Supply Chain และ Business Management ครอบคลุมอุตสาหกรรมการผลิต ก่อสร้าง อาหาร และอสังหาริมทรัพย์ เชี่ยวชาญการพัฒนาระบบจัดซื้อ การบริหารซัพพลายเชน และการประยุกต์ใช้ AI เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ถ่ายทอดองค์ความรู้จากประสบการณ์การทำงานจริงในภาคธุรกิจ

รูปแบบการอบรม (Training Format)

จัดอบรมในรูปแบบ Onsite (ในห้องอบรม) เน้นการบรรยาย กรณีศึกษา การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และ Workshop เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้จริง

ใช้วิธีการเรียนแบบ Concept + Case Study + Workshop + Group Discussion โดยแบ่งเวลาให้ลงมือทำและอภิปรายร่วมกัน เน้นการลงมือปฏิบัติ

หัวข้อการสัมมนา (Course Topics) 09.00 - 16.00 น.

Module 1: Data to Decision วางกรอบก่อนลงมือ

- **Data, Information, Insight และ Decision:** ความต่างของสี่คำนี้ และเหตุผลที่องค์กรส่วนใหญ่หยุดอยู่แค่ Information แล้วเรียกมันว่าการวิเคราะห์
- **DIKW Concept:** ลำดับขั้นจากข้อมูลดิบสู่ปัญญา และการใช้เป็นเช็กลิสต์ว่ารายงานของเราอยู่ขั้นไหน
- **4 Levels of Analytics:** Descriptive, Diagnostic, Predictive และ Prescriptive พร้อมการเลือกระดับให้เหมาะกับคำถามและข้อมูลที่มี

- **Business Question:** การตั้งคำถามทางธุรกิจให้คมก่อนหาข้อมูล
เพราะคำถามที่ผิดทำให้การวิเคราะห์ที่ถูกต้องกลายเป็นสิ่งไร้ประโยชน์
- **5D Decision Framework:** Define ไปสู่ Discover, Diagnose, Decide และ Deploy
กรอบการทำงานหลักที่ใช้ตลอดทั้งหลักสูตร

Module 2: Find What Matters หาจุดที่ควรลงแรงก่อน

- **Pareto Principle:** หลัก 80:20 กับการหาส่วนน้อยที่สร้างผลกระทบมากที่สุด และกับดักของการใช้ Pareto ผิดจังหวะ
- **Segmentation:** การแบ่งกลุ่มข้อมูลให้เห็นความต่างที่ค่าเฉลี่ยกลบไว้
- **ABC Analysis:** การจัดลำดับความสำคัญตามมูลค่า พร้อมการกำหนดวิธีดูแลที่ต่างกันในแต่ละกลุ่ม
- **Prioritization และ Vital Few:** การเลือกงานที่คุ้มค่าที่สุดเมื่อทรัพยากรมีจำกัด
- **Workshop 1:** วิเคราะห์ชุดข้อมูลเพื่อค้นหา Priority และ Business Impact ของหน่วยงานตนเอง

Module 3: Understand the Pattern อ่านรูปแบบของข้อมูล

- **Variability และ XYZ Analysis:** การวัดความผันผวนและจัดกลุ่มตามความคาดเดาได้ เพื่อเลือกวิธีรับมือให้ถูก
- **Trend Analysis:** การอ่านทิศทางของข้อมูล และการแยกแนวโน้มจริงออกจากความบังเอิญระยะสั้น
- **Time Series และ Seasonality:** รูปแบบตามช่วงเวลาและฤดูกาล พร้อมผลต่อการวางแผนล่วงหน้า
- **Correlation:** การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และเส้นแบ่งระหว่างความสัมพันธ์กับการเป็นสาเหตุ
- **Linear Regression:** แนวคิดพื้นฐานและการประยุกต์กับโจทย์ธุรกิจ โดยไม่ต้องเขียนโค้ด
- **Workshop 2:** เลือกเทคนิควิเคราะห์ที่เหมาะสมกับโจทย์ที่ได้รับ แล้วค้นหา Insight จากชุดข้อมูลจริง

Module 4: From Insight to Decision เปลี่ยนผลวิเคราะห์เป็นการตัดสินใจ

- **Finding, Insight และ Business Impact:** การไล่จากสิ่งที่พบ สู่ความหมาย และสู่มูลค่าเป็นตัวเงิน
- **Root Cause Analysis:** การหาสาเหตุที่แท้จริง แทนการแก้ที่อาการซึ่งกลับมาเกิดซ้ำทุกไตรมาส
- **Impact-Effort และ Decision Matrix:** การจัดลำดับทางเลือกและตัดสินใจอย่างมีเกณฑ์ที่อธิบายได้
- **Data Storytelling:** โครงสร้างการนำเสนอจากสถานการณ์ สู่สิ่งที่พบ ผลกระทบเป็นตัวเงิน ข้อเสนอ และสิ่งที่ขออนุมัติ
- **Recommendation และ Action Plan:** การเปลี่ยนข้อเสนอให้เป็นแผนลงมือที่มีผู้รับผิดชอบและกำหนดเวลา

กิจกรรมในหลักสูตร (Workshop)

หลักสูตรนี้ออกแบบให้มี Workshop เชิงปฏิบัติการ 3 กิจกรรมตลอดวัน ต่อเนื่องกันเป็นเส้นทางเดียว ตั้งแต่ตั้งคำถามจนถึงนำเสนอข้อเสนอ

- Find What Matters — วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อค้นหา Priority และ Business Impact
- Pattern to Insight — เลือกเทคนิควิเคราะห์ให้เหมาะกับโจทย์ แล้วค้นหา Insight
- Data to Decision Challenge — วิเคราะห์ Business Case ตั้งแต่ Define, Analyze, Insight, Decision จนถึง Action Plan พร้อมนำเสนอและอภิปรายร่วมกัน

กรณีศึกษาในหลักสูตร (Case Study)

- Spend Analysis และ Supplier Analysis — หาจุดที่เงินรั่วไหลและโอกาสต่อรอง
- Inventory และ Demand — ความผันผวนของความต้องการกับระดับสต็อกที่เหมาะสม
- Supplier Performance — การให้คะแนนและสัญญาณเตือนล่วงหน้า
- Lead Time และ Delivery — ความตรงเวลาและสาเหตุที่ทำให้ส่งช้า
- ทุกกรณีศึกษาใช้กรอบ 5D เดียวกัน ผู้เรียนจากหน่วยงานอื่นจึงถอดวิธีคิดไปใช้กับข้อมูลของตนเองได้ทันที

ประโยชน์ที่ผู้เข้าอบรมจะได้รับ (Key Benefits)

- ตั้งคำถามทางธุรกิจเป็น และรู้ว่าต้องใช้ข้อมูลชุดไหนมาตอบ
- เลือกเทคนิควิเคราะห์ได้ถูกกับโจทย์ โดยไม่ต้องเขียนโค้ด
- แยกสิ่งที่ข้อมูลบอก ออกจาก Insight และออกจากสาเหตุที่แท้จริงได้
- เปลี่ยนผลวิเคราะห์เป็นการตัดสินใจที่มีเหตุผลรองรับและอธิบายได้
- นำเสนอข้อเสนอพร้อมมูลค่าเป็นตัวเงิน จนได้รับการอนุมัติให้ลงมือทำ
- มีกรอบ 5D ที่นำกลับไปใช้ซ้ำกับโจทย์อื่นของหน่วยงานตนเองได้